

■ VIRGINIA
ITTA MARCU

Dorința de autodepășire

Redacția revistei noastre de specialitate m-a invitat să spun câte ceva din ceea ce gîndesc despre teatru. Cu ce să încep? Teatrul, pentru mine, nu e o meserie, nu e o pasiune, e chiar aerul pe care-l respir și fără de care n-aș putea exista. De aici, o multitudine de probleme, spaime, bucurii... Încerc să selectez câteva.

Obsedant este gîndul că s-ar putea să fiu înlăturată de trecerea timpului, că nu voi reuși să detectez, la momentul potrivit, noul, că nu voi fi înarmată pentru autodepășire. Nu întesc desăvîrșirea, mi s-ar părea că ceva din mine s-ar „săvîrși”, astfel (numai despre cei dispăruți se spune că au fost perfecți), dar iubesc lupta pentru desăvîrșire, în care, dacă s-a atins o culme, ea aparține momentului dat și te trimite mai departe, spre alte culmi. Dacă nu accepți lupta, dacă „nu vrei”, ajungi să „nu poți”. O prietenă a

mea glumește: vrei un „Oscar” pentru fiecare rol, mic sau mare, la care lucrezi? De ce nu?... Știu că nu voi lua nici un „Oscar”, dar încerc și, chiar dacă rolul nu-mi reușește cum îl doresc și rămîn cu o nemulțumire, există o bucurie a luptei.

Nu e aici nimic nou, desigur, dar cred că, mai ales pentru actorul din provincie, lupta cu sine însuși este una dintre garanțiile că nu se va plafona. Vrem-nu vrem, problema aceasta există și se pune acut: în timp ce majoritatea colegilor bucureșteni sînt vedete — în accepțiunea bună a cuvîntului —, cunoscute în țară și peste hotare, jucînd în spectacole de referință, lucrînd sub bagheta unor iluștri regizori, care au știut să creeze actori mari, echipe și spectacole-unice, în provincie există spectacole bune și foarte bune, regizori și actori buni și foarte buni. Diferențierea pare o subtilitate; totuși, ea înseamnă mult, în realitatea profesiei noastre.

În stagiunea care a trecut, a existat ceva care a contribuit la stimularea dorinței de perfecționare a actorilor din toate colțurile țării: festivalurile. Poate, prea multe și, de aceea, pentru unii, cam obositoare, poate, nu toate de aceeași importanță — experiența și necesitatea le vor cerne; dar extrem de bine venite, atît prin premiile acordate — adevărate stimulente, mai ales pentru colegii tineri —, cît și prin spectacolele vizionate, cu care, altfel, nu s-ar fi putut fiutli (mă gîndesc, mai ales, la teatrele-gazdă).

Poate că, pe viitor, teatrele invitate vor găsi și modalitatea să-și ajute actorii asigurîndu-le posibilitatea de a viziona spectacolele festivalului respectiv și de a participa la discuțiile pe marginea acestora. Noi, actorii, sîntem oricum dezavantajați, prin specificul meseriei (jucăm aproape seară de seară), față de dramaturgi, critici, regizori, care-și pot face o părere despre teatrul dintr-o țară sau dintr-alta, văzînd spectacolele la fața locului.

Am aflat cu tristețe că, în unele colective din țară și din București, sînt interpreți care nu văd spectacolele proprii lor instituții, dacă nu joacă în ele; ce să mai vorbim de turnee străine... Și doar e atît de important să vedem cît mai mult... Eram o copilă cînd mă uream în avion și plăcam de la Cluj la București, să văd *Sfînta Ioana* în montarea lui Liviu Ciulei... Năravul mi-a rămas, și nu regret.

Nu pot să-mi închei aceste câteva rînduri fără să-mi mărturisesc marea bucurie a întîlnirii cu publicul bucureștean (am jucat anul trecut două luni la Teatrul „Bulandra”), acest public nemaipomenit, care, fără prejudecăți — eram o necunoscută — m-a primit cu o căldură greu de descris. Au fost seri și dimineți de neuitat...